

Karl Popper a vědecká (i)racionalita

Ondřej Bíba

Obsah

1. Úvod	1
2. Geneze Popperových názorů	8
2.1 Die beiden Grundprobleme der Erkenntnistheorie	13
2.1.1 Zdroje Popperovy inspirace	14
2.1.2 Okolnosti nevydání Grundprobleme	17
2.1.3 Grundprobleme: kreace, konfrontace, rezoluce	19
2.2 Na cestě k Logice vědeckého bádání	23
2.2.1 Anti-pozitivistů Popper	23
2.2.2 Dva fundamentální problémy teorie poznání	26
2.2.3 Dvojjedinnost problému indukce	28
2.3 Postlegomena	30
3. Induktivní usuzování a humův problém indukce	33
3.1 Induktivní usuzování	34
3.2 Problém indukce	37
3.2.1 David Hume a tradiční problém indukce	38
4. Popperovo řešení problému indukce a jeho reflexe	41
4.1 Popperovo řešení a jeho kritická reflexe	42
4.1.1 Popperovy problémy indukce	43
4.1.2 Koroborace a pragmatický problém indukce	48
4.1.3 John Worrall: Skočit, či neskočit?	52
4.1.4 Salmonovy predikce: „Jako základ pro naše akce volíme...“	54
4.2 Zhodnocení validity Popperova řešení	56
4.2.1 Příčiny selhání Popperova řešení	57
4.2.2 Logika otázky a odpovědi	60
4.3 Restatement and Defence	65
4.3.1 Kritický racionalismus Davida Millera	67
4.4 Návrh popperianského řešení odolného vůči kritice	72
4.4.1 Vědecká aplikace: Reusable Launch System	72
4.4.2 Omezení sféry aplikovatelnosti	77

5. Dvě kriticko-racionalistická řešení problému indukce	80
5.1 Popper a racionalita přesvědčení	82
5.1.1 Vědecký realismus a konstruktivní empiricismus	83
5.1.2 Metafyzický realismus a kritický racionalismus	87
5.2 Alan Musgrave	89
5.2.1 Musgravova interpretace kritického racionalismu	90
5.2.1 Skrývání se za přesvědčeními	94
5.3 Iracionální báze kritického racionalismu	97
5.3.1 Friesovo trilema a problém (posledního) zdůvodnění	97
5.3.2 Síla kritické diskuze	104
5.4 William W. Bartley, III	108
5.4.1 Logický problém racionality	110
5.4.2 Komprehenzivní kritický racionalismus a teorie racionality	112
6. Reliabilistické „řešení“ problému indukce	119
6.1 Reliabilistická epistemologie	120
6.2 Jistota vs. spolehlivost	122
6.2.1 Princip uniformity přírody	123
6.2.2 Petitio principii a kritérium spolehlivosti	125
6.2.3 Induktivní úsudky jako nositelé poznání	127
6.3 Věčné hledání	130
6.3.1 Popper a Papineau: dva pilíře Humovy filosofie	132
7. Závěr	134
8. Bibliografie	138
9. Summary	151
10. Zusammenfassung	153